

Tegnap országsszerte tüntetéseket tartottak az egyetemi hallgatók a tandíj bevezetése ellen. A fővárosban a tüntető diákok a Pénzügyminisztérium elé vonultak, s petíciót nyújtottak át Bokros Lajos pénzügyminiszternek. A miniszter a tüntetőkhöz szólva kifejtette: meg kell menteni ezt az országot az államcsődtől, ezért van szükség a tandíj bevezetésére is. Egyébként eddig sem volt esélyegyenlőség az oktatásban, így a havi kétezer forintos tandíj e tekintetben nem rontja a helyzetet. Sokan már eddig is több százezer forintot fizettek azért, hogy részt vehessenek a nem állami képzésben. Az oktatás terheit a jövőben mindenkinek vállalnia kell. Az érvelés azonban egyáltalán nem győzte meg a fiatalokat, sőt az ellenkező hatást váltotta ki. Bekiabálásokkal, füttyszóval zavarták meg a pénzügyminisztert, aki képtelen volt gondolatmenetét tovább folytatni, így nem tehetett mást, átvette a petíciót és visszament a hivatalába.

A petícióátadást követően Szabó László, az OFÉSZ elnöke azzal búcsúzott az összegyűlt diákoktól, hogy valóban szükség van az oktatás minőségi színvonalának javítására, ám ezen a téren a kormány eddig semmit sem tett. A diákok és a tanárok azt tapasztalták, hogy a kormány érdemi tettei ezen a téren mind ez ideig elmaradtak. Egyébként is januárban még olyan megállapodás született, miszerint a tandíjat csak 1996-ban vezetik be. Két hónap múlva a kormány felrúgva ezt a megállapodást, másként döntött. Ha a tárgyalások a következő hetekben nem vezetnek eredményre, valószínűleg a diákoknak ismét össze kell gyűlniük a Pénzügyminisztérium előtt.

Dugig volt a Dugonics tér. (Fotó: Révész Róbert)

■ A tegnapi időjárás majmolta a kormánypolitikát: a gyülekezésor, fél 3-kor kisütött a nap, a dóm előtt sütkeztek a SZOTE és a SZÉF, az Aradi vértanúk terén a JATE és a JGYTF hallgatói (a konzisok egyenest a Dugonics térre mentek). Ámde röpké fél óra múlva goromba széllel jött jeges légfagyasztott a téren. A központi egyetemi épület előtt körbefolyta a szökőkutat a több ezer diák, köztük középiskolások, akik mostantól kevés-

se remélhetik, hogy majd egyetemisták lesznek. Szép számmal eljöttek tanárok is, oktatók, az egyetem és főiskolák vezetői, s együtt énekeltek a fiatalokkal, hogy „Hazudni és csálni csúnya dolog.” Aztán a Timur Lenk-ről nevezett, több jel szerint alkalmi együttes is énekeltek egy dalt Fodor Gábor miniszternek, majd elkövetkezett a „legyulázás”, ama bizonyos LGT-s dallamra, hogy: „Ugye mi jó barátok vagyunk/ O. Gyula mi jó

barátok vagyunk.” Garam-hegyi Ábel (JATE, TTK hallgatói önkormányzati elnök) elmondta, miért ért mindenkit váratlanul a tandíj-határozat, olyannyira, hogy a felsőoktatásért felelős államtitkár, a JATE-ről kormányhivatalba került dr. Csirik János azonnal

le is mondott (Visszavárjuk, mondta a szónok s zúgott a helyeslő taps.) Miért a HÖK-nek kell felmérni, hány egyetemistának nem engedi az anyagi helyzete, hogy folytassa tanulmányait? – kérdezte a diákvezér. Mikor járt egyetemre, aki kitalálta, hogy 20 százalék kaphat mentességet? – folytatta. („Sohase járt!” „Díszdoktorátus nem számít!” – mordult a tömeg.) Nem a hallgatók és az egyetem, vagy a minisztérium között van ellentét! Hanem arról van itt szó, hogy a magyar felsőoktatás küzd az ostobaság ellen! – összegyűjtött az utcai demonstráció szónoka.

Fölolvasták dr. Dinya Lászlónak, a SZÉF főigazgatójának a szegedi Universitas soros elnökéként megfogalmazott nyilatkozatát: „...Csekély tartalékainkat mára feléltük... Változatlan állományi létszám mellett hallgatói létszámunk körülbelül 50 százalékkal nőtt, mialatt a költségvetésből származó forrásaink reálértéke mintegy 40 százalékkal csökkent! Nincs még egy ágazat az országban, amely az utóbbi 3-4 év alatt ilyen hatékonyságnövekedést produkált volna, el-

„Akit bársonyszékbe fodort a szél...”

Presser Gábor rekedtes hangja „ugrik be” a Lokomotív GT egykori slágerének címe hallatán. Nos, a Fidesz alapító tagja, aki látványosan igazolt át az SZDSZ-hez (Fodor Gábor „kultuszminiszter”) vélhetően nem örül annak, hogy a tüntető diákok a Presser-nótából az alábbi csaszust-

kát faragták. A „szöveg” kétségtelenül nem irodalomtörténeti remekelés, annyit azonban jelez, hogy a fiatalok körében a jelenlegi kultuszminiszternek nincs kultusza... (A Fidesz képviselője kérdésünkre elmondta: az alábbi csaszustskát nem ők alkották, de érdeklődéssel olvasták.)

Neked írom a dalt

Hééé!

Te, aki régen Fideszes voltál és velünk együtt jöttél a térre, most miniszteri székbe ültetted magad és ha rád gondolunk, a könnyünk kicsordul.

Refrén:

Mindkettőnket meggyötör, ó, a felsőoktatás!
Mert téged gondok nyomnak,
minket kemény padok,
neked Gyula diktál, nekünk a professzorok,
és ha bukni kell, hát megbukunk,
de legalább mi még „úvézhatunk”,
hát így neked írom a dalt, neked énekelek!

A Fidesz már régen elfelejtett,
most az a baj inkább, hogy már ránk nem fidesz,
és ha a tandíj-ötletet díjazod,
a citromdíjat tőlünk megkaphatod.

Refrén:

Egykor a fényes szelek ifja voltál,
most bársonyszékbe fodort a szél,
és fodorlatos mesterkedéssel
következtében nyakunkig ér...

Csak a gazdag tanulhasson?

A művelődési tárca álláspontja

Bizonyos értelemben jogosnak nevezte a felsőoktatási tandíj bevezetésének időpontját és az intézkedés módját ért kritikákat Szabó Zoltán, a művelődési tárca politikai államtitkára szerdán Budapesten tartott sajtótájékoztatóján. Nyomban hozzátette azonban, a kormány kényszerhelyzetben cselekedett, és a tárca feladata most az, hogy a felsőoktatásra nézve a lehető legkevesebb sérelemmel hajtsa végre a kabinet döntését.

Az államtitkár ugyanakkor hangsúlyozta: a hallgatók, a felsőoktatásban dolgozók és a művelődési minisztérium „egymásra találtak” a felsőoktatás fejlesztésének koncepciójával kapcsolatban. Szabó a továbbiakban rámutatott, hogy a minisztérium törekvése olyan szemléleti átalakulás ösztönzése, amely szerint a hallgató „megrendelő” helyzetbe kerül a felsőoktatásban és így a sfera fejlesztésének motorjává válik. Rámutatott arra is, hogy a tandíjfizetés – amennyiben elfogadjuk, hogy a felsőoktatás finanszírozása nemcsak közfeladat – jó egyéni befektetésnek tekinthető. Példaként azt hozta fel, hogy amíg az alsófokú végzettségűek 20,4

százaléka, addig a felsőfokú képzettséggel rendelkezőknek mindössze 2,7 százaléka volt munkanélküli 1993-ban.

Papp Lajos főosztályvezető – akit Csirik János lemondása után ideiglenesen megbíztak a felsőoktatásért felelős helyettes államtitkári teendők ellátásával – kifejtette: a tervek szerint ez év szeptemberétől 2 ezer forintos havi tandíjat fizetnének a hallgatók és szociális alapon átlagosan 20 százalékos lenne a tandíj-kedvezmény. Ezen túlmenően a tandíj-befizetés 30 százalékát le lehet írni az adóból.

A főosztályvezető elmondta: a Pénzügyminisztérium hajlik arra a megoldásra, hogy 1996-ban a tandíj-befizetésekből befolyó nettó 1,4 milliárd forintos összeget a felsőoktatás fejlesztésére fordítsák. Hozzáfűzte: a művelődési tárca és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Szövetsége (OFÉSZ) egyetért abban, hogy amennyiben a tandíj-bevételeket visszafordítják az oktatási szférába, akkor a hallgatók kapjanak beleszólási jogot az összegek felhasználását illetően.

■ A lelki egészség munkabizottsága

Védelem: bölcsődétől az érettségiig

Mentálhigiénés lehetetlenség jellemzi a magyar társadalmat. Mindazt a nevelőmunkát, amit a múltban a nagy család végzett el, azt ma a pedagógus kénytelen elvégezni, teszi ezt olyan helyzetben, hogy közben a presztízsvesztése egyre nagyobb. A gyermekekkel foglalkozó szakember a fenyegetettség érzésében él, társadalmi nyomás alatt, ráadásul munkáját alulfizetik.

az ÁNTSZ megyei szervezeteiben, az egészségügyi szolgálatban, a drogfüggőséggel foglalkozó intézményekben, a rendőrség bűnmegelőző cso-

portjában tevékenykedő szakemberek, vagy akár a pedagógusképzők hallgatói is.

Mint a munkabizottság elnöke, Csorjáné Radics Ka-

talintól megtudtuk, a szervezet segítőtje kíván lenni minden olyan intézménynek, melynek munkatársai e témában már komoly eredményeket produkáltak. A bizottság a terület fehér foltjait keresve próbál hozzájárulni a mentálhigiénés továbbképzéshez, többek között előadások, szervezésével, neves tudósokkal, elméleti és gyakorlati szakemberekkel való találkozásokkal, de pályázatok hirdetésével is.

(pacsika)

A PDSZ is tüntet

A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ) március 30-dikára „csendes, szigorú demonstrációra” hívja a pedagógusokat, a szülőket és mindenkit, aki működőképes oktatást szeretne és nem ért egyet az egyoldalú kormánydöntésekkel, amelyek a családok anyagi biztonságát és az óvodák, iskolák helyzetét veszélyeztetik. A résztvevők a Pénzügyminisztérium elé vonulnak, ahol petíciót nyújtanak át a tárca felelőseinek.

■ Az utóbbi drámai megállapítások nemcsak Kelet-Európa „tanerőire” és gyermekgondozóira érvényesek, a viszonyok világszerte hasonlóak. A szomorú információkat Dr. Temesváry Beáta az orvostudományi egyetem ideg-elmecsoporthoz tartozó adjunktusától hallhatták a résztvevők, azon az előadáson, melyet a Szegedi Akadémiai Bizottság Gyermekintézmények Mentálhigiénés Munkabizottsága szervezett.

A SZAB speciális munkabizottsága megalakulásakor fontos szerepet vállalt, nevezetesen a különböző szakterületeken, a gyermekek lelki egészségének védelméért dol-

gozó szakemberek munkájának összefogását. Feladatának tekinteti a nevelő, oktató munka során kialakuló mentálhigiénés károsodások, devianciák megelőzését, a meglévő hatékonyabb kezelését. A gyermekek lelki egészségének védelme mellett a szervezet fontosnak tartja a nevelő mentálhigiénés állapotának karbantartását is. A bizottság regionális szervezet, vagyis a munkában részt vehetnek Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye szakemberei, bölcsődei gondozónők, óvónők, általános iskolai, középiskolai tanárok, szakmunkásképzőben, nevelőintézetben foglalkoztatott pedagógusok,